

Päiväys
08.04.2024

Diaarinumero
528/03.04.04.04.19/2022

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

08.04.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **15.04.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 08.04.2024 nro 421/2024, valitus ympäristölupa-asiassa, kallion louhinta ja murskaus sekä pintamaiden ja kaivannaisjätteiden väliaikainen varastointi, Rusko.

Luvan hakija

NCC Industry Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **08.04.2024 – 15.5.2024**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallintooikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **15.5.2024**.

08.04.2024

Dnro 528/03.04.04.04.19/2022

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittaja Ruskon Omakotiyhdistys ry

Luvan hakija NCC Industry Oy

Päätös, josta valitetaan

Ruskon kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta 25.3.2022 (17.3.2022 § 13)

Rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt NCC Industry Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan Ruskon kunnan Hujalan kylään kiinteistölle Heikkilä 704-403-1-67 kallion louhintaan ja murskaukseen, muualta tuotavan maa-aineksen murskaukseen sekä kiviaineksen, pintamaiden ja kaivannaisjätteiden väliaikaiselle varastoinnille toiminta-alueella.

Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä. Päätös on voimassa toistaiseksi. Luvan hakija on voinut aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan muutoksenhausta huolimatta.

Lupaan on liitetty lupamääräykset 1–24, joista lupamääräykset 1–10 ja 17 kuuluvat seuraavasti:

Toiminta

1. Toiminnassa voidaan murskata kiviainesta enintään 330 000 t vuodessa. Murskattavaksi saa ottaa myös muualta tuotavia kiviaineksia.
2. Kivenlouhimo ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.
3. Toimintaa voi harjoittaa seuraavasti:

- murskausta arkisin ma-pe klo 7-22
- kallion porausta arkisin ma-pe klo 8-18
- rikotusta arkisin ma-pe klo 8-18
- räjäytyksiä arkisin ma-pe klo 8-18
- kuormausta ja kuljetusta arkisin ma-pe klo 6.30-22

Alueella ei saa harjoittaa ympäristölupaa edellyttävää toimintaa arkipyhinä.

Kesäkuukausina (kesä-elokuu) murskaustoiminta tulee lopettaa perjantaisin klo 18.00.

4. Jokaisen toimintajakson aloittamisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle.

Melu, pöly ja värinä

5. Laitoksen toiminnoista yhdessä muiden alueen toimijoiden kanssa aiheutuva melu ei saa ylittää lähimmissä melulle altistuvissa kohteissa päivällä (klo 7.00-22.00) ekvivalenttimelutasoa 55 dB (L_{Aeq}) eikä yöllä (klo 22.00-7.00) ekvivalenttitasoa 50 dB (L_{Aeq}). Taajaman ulkopuolella olevilla loma-asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.

6. Melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Raaka-aine- ja tuotevarastokasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy. Meluesteet on rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen.

Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava. Kivenmurskaamon melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntamenetelmillä.

7. Kiviaineksen murskaustoiminnasta sekä varastokasoista, ajoneuvojen kuormista ja työmaateistä aiheutuva pölyäminen on estettävä riittävän tehokkaalla kastelulla, koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti tai muilla vastaavilla parasta käyttökelpoista tekniikkaa edustavilla pölyntorjuntakeinoilla. Murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan aineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä sijoittamalla porausvaunuihin pölynkeräyslaitteet tai käytettävä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

8. Toiminnasta ilmaan aiheutuvien hengitettävien hiukkasten pitoisuus (PM10) ei saa ylittää valtioneuvoston asetuksessa (79/2017) asetettua raja-arvoa alueilla, joilla oleskelee ihmisiä ja joilla ihmiset saattavat altistua ilman epäpuhtauksille eikä muilla lähialueen pölylle häiriöalttiilla kohteilla.

9. Mikäli toiminnasta todetaan aiheutuvan häiritsevää pölyämistä, toiminnanharjoittajan tulee ryhtyä viivytyksettä tarpeellisiin toimiin päästöjen estämiseksi. Pölypäästöjä olennaisesti lisäävän häiriön sattuessa toiminta on keskeytettävä, kunnes vika on korjattu. Tarvittaessa hiukkaspitoisuus tulee varmentaa Ruskon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla.

10. Räjähdykset on mitoitettava ja räjäytysaineet valittava niin, että räjäytyksistä ja niistä aiheutuvasta tärinästä ei aiheudu vahinkoa tai haittaa alueen ulkopuolelle. Toiminnanharjoittaja on vastuussa mahdollisten vahinkojen selvittämisestä, korjaamisesta ja korvaamisesta. Tarvittaessa tulee käyttää tärinämittareita. Tavoitteellisesta räjäytysajasta on tiedotettava vähintään vuorokausi etukäteen riittävän laajasti haittaa kokeville asukkaille ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Toiminnan tarkkailu ja raportointi

17. Melumittauksia on tehtävä meluvalitustapauksissa, jos on syytä olettaa melutason ylittävän määräyksellä annetun raja-arvon. Melumittauksia tulee tehdä lähimpien ja muiden eniten melulle altistuvien asuinrakennusten ja loma-asuntojen kohdalla. Melumittaukset on teettävä ulkopuolisella luotettavalla asiantuntijalla siten, että tulokset ovat verrattavissa vuonna 2019 tehtyyn toiminnanharjoittajien yhteiseen ympäristömeluselvitykseen. Melun ollessa luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista mittaus- ja laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista määräyksen 5 melutasoihin.

Mikäli melutason todetaan ylittyvän, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin meluhaitan vähentämiseksi.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Ruskon Omakotiyhdistys ry:n on ensisijaisesti vaatinut, että hakemus hylätään ja päätös kumotaan. Toissijaisesti, mikäli lupa myönnetään, tulee alue muuttaa kaavoituksessa teollisuusalueeksi ja tehdä ympäristövaikutusten arviointimenettely. Lisäksi lupamääräyksiin tulee määrittää melutason hetkelliseksi enimmäisarvoksi 55 dB ja meluselvitykset on tehtävä tämän mukaan.

Vaatimuksia on perusteltu muun muassa sillä, että alueella useita vuosia harjoitettu kiviaineksen murskaustoiminta aiheuttaa melua. Ympäristöön kohdistuva haitta on lisäksi jatkuva kuorma-autoliikenne kapealla Hujalantiellä, jossa on asuinrakennuksia tien välittömässä läheisyydessä. Murskaamo lisää raskasta liikennettä myös kunnan ainoalla päätiellä, Vahdontiellä. Rekkaliikenne vaarantaa myös liikenneturvallisuutta. Lisäksi toiminta aiheuttaa hajuhaittoja, pölyhaittoja ja maiseman turmeltumista.

Melu kuuluu usein Ruskon kuntakeskukseen saakka. Tilanne on murskaamon lähialueen asukkaille kestävä. Alueella toimii jo kolme eri kiviaineksen

murskausta harjoittavaa yritystä. Määräaikaiseksi suunniteltuja toimintoja haetaan pysyviksi ja raskas liikenne lisääntyisi runsaasti. Asukasviihtyvyys kärsii entisestään, alueen arvo laskee ja melu aiheuttaa terveystahaittoja. Toiminta on myös ympäristönsuojelulain 1 ja 5 §:ien vastaista. Toiminnalle ei tule myöntää ympäristölupaa kyseiselle alueelle, vaan toiminnan tulisi sijoittua toisaalle.

Toiminta-alue on kaavoitettu maa-ainesten ottoalueeksi (EO) ja osin maa- ja metsätalousalueeksi (M). Kyseinen jatkuva toiminta tulee käsitellä teollisena toimintana, jolloin sitä ei tulisi sallia kyseiselle alueelle. Lähialueen toimijat yhdessä muodostavat yli 25 ha:n alueen, jolloin se muodostuu haittavaikutuksiltaan hyvin merkittäväksi. Toimintoja ei tule käsitellä erillisinä, koska toiminta-alueet ovat lähekkäin tai kiinni toisissaan. Kyseinen teollinen keskittymä vaatii kaavamutoksen ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyn.

Valtioneuvoston päätöksen 933/1992 mukainen keskimääräinen 55 dB:n enimmäismelutaso ei ole alueella riittävä, vaan melutason hetkellisen enimmäisarvon tulisi olla 55 dB. Meluselvitys tulee tehdä tämän mukaisesti ja siten, että kaikkia eri toimintoja räjäytyksiä lukuun ottamatta käytetään kello 7–22, koska viranomaisen ei käytännössä pysty valvomaan käyttöaikoja.

Meluselvityksessä on todennäköisesti käytetty syöttöarvona meluvallia, jota ei todellisuudessa ole. Meluselvityksessä ei ole täsmennetty meluvallia. Meluselvityksessä on epäselvyyksiä. Siinä tulisi olla 3D-malli ja sen laskenta-asetukset eivät vastaa alueen tietoja. Laskentakorkeutena tulisi käyttää vähintään 5 metriä lähitalojen parvekkeiden takia. Muu ympäristö tulisi olla kova, ja laskentaetäisyyden vähintään 3 km. Meluselvityksen tuloksista ei selviä, onko alueella iskumaista tai kapeakaistaista melua. Valituksessa on esitetty epäilyjä meluselvityksen luotettavuudesta.

Alueella sijaitsee porsitussikala, ja toiminta voi vaarantaa myös tuotantoeläinten turvallisuutta.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Ruskon rakennus- ja ympäristölautakunnalta on pyydetty lausunto valituksesta. *Hallinto-oikeus* on varannut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle, Ruskon kunnalle, Ruskon kunnan terveydensuojeluviranomaisille, Maskun kunnalle ja luvan hakijalle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta.

Ruskon rakennus- ja ympäristölautakunta on lausunnossaan esittänyt, että valitus hylätään. Lausunnon mukaan lupa-alueella on voimassa Varsinais-Suomen maakuntakaava ja Ruskon kunnan yleiskaava. Maa-ainesten ottoalue sijoittuu yleiskaavassa kokonaisuudessaan maa-ainesten ottamisalueeksi (EO) merkitylle alueelle. Maa- ja metsätalousalueelle (M) sijoittuu maa-ainesten

varastoalueita. Kyseessä on olemassa oleva toiminta, jolla on voimassa oleva maa-aineslupa. Toiminnalle on aiemmin myönnetty ympäristölupa, joka on ollut voimassa 31.12.2021 asti. Saman toiminnan jatkamisen ei katsota edellyttävän tarvetta yleiskaavan muuttamiselle.

Luvan hakijalla, [REDACTED], Palovuoren Kivi Oy:llä sekä J&T Pajunen Oy:llä (meluselvityksessä Terrawice Oy) ei ole omina ympäristöluvallisina toimijoina sellaista teknistä ja toiminnallista yhteyttä, jonka perusteella niitä voitaisiin käsitellä yhtenäisenä alueena. Kunkin toimijan ympäristöluvassa on käsitelty toiminnan vaikutukset ja ympäristölupamääräyksillä on rajoitettu toimintaa tai asetettu muita velvoitteita, jotka on katsottu tarpeellisiksi ympäristövaikutusten kannalta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaan hanke ei edellytä YVA-menettelyä yhteisalueena. Valituksessa viitataan ilmeisesti lain liitteen 1 kohtaan 2 b, jossa kiven, soran tai hiekan ottoon käytetään YVA-menettelyä, mikäli ottamisalueen pinta-ala on yli 25 ha. Tämä koskisi maa-ainesten ottoon tarvittavaa lupaa eikä valituksenalaista ympäristölupaa.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun asetuksen 7 §:ssä määritellään melutason raja-arvot, joihin ympäristömeluselvityksen laskennallisen mallinnuksen tuloksena saatuja melutasoja on verrattu. Selvityksen perusteella melu ei ylitä raja-arvoja lähimmissä asuinalueissa. Asetuksessa määriteltyjen raja-arvojen käyttäminen on yleisessä linjassa muiden vastaavien toimintojen kanssa.

Asetuksen 8 § määrittää aikarajat melua aiheuttaviin työvaiheisiin, kun toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat toiminta-alueen itäpuolella noin 300 metrin etäisyydellä. Lupahakemuksessa esitetyt toiminta-ajat noudattavat murskauksen, rikotuksen ja räjäyttämisen osalta asetuksessa esitetyt aikarajat. Poraamisen sekä kuormaamisen ja kuljetuksen osalta esitetyt aikarajat ovat hieman asetuksen aikarajoja tiukemmat. Näiden toimintojen aikoja on rajoitettu meluhaittojen vähentämiseksi varhaiseen aamuaikaan ja iltapäivään. Toiminta-aikojen laajennus ei helpottaisi valvontaa.

Meluselvitys on oikea ja puolueeton. Meluvalliasia ei koske NCC Industry Oy:n toimintaa. Sikalassa on tärinämittaus. Toiminnasta ei synny hajuhaittoja. Pölyhaittojen torjunta on otettu huomioon ympäristölupamääräyksissä. Toiminta-alue ympäristöineen on maisemakuvaltaan ja luonnonarvoiltaan tavanomainen ja sen lähiympäristö ei ole luonnontilainen. Toiminnan aiheuttama maisemakuvan muutos rajoittuu alueen sisäiseen maisemakuvaan. Ympäristölupahakemus kohdistuu nykyiselle, lainvoimaiselle maa-ainesten ottoalueelle. Kohteessa toiminnan aiheuttamien muutosten ei katsota aiheuttavan maiseman turmeltumista.

Ympäristöluvassa liikenteen vaikutus on otettu huomioon yhteismeluselvityksessä, jossa raja-arvot eivät ylity. Muutoin liikenne alueelle kulkee pitkin Hujalantietä, joka on valtion ylläpitämä yleinen tie. Ympäristölupaprosessin aikana ELY-keskukselta on pyydetty lausunto

erityisesti raskaan liikenteen lisäyksen vaikutuksesta. Liikenneturvallisuusasiat eivät liity ympäristölupaan.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri sekä ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueet ovat ilmoittaneet, etteivät anna vastinetta.

Ruskon kunnan terveydensuojeluviranomainen / Raision kaupungin terveysturvontajaosto on ilmoittanut, ettei sillä ole tarvetta antaa vastinetta.

Ruskon kunnanhallitus on vastineessaan esittänyt, että valitus hylätään.

NCC Industry Oy on vastineessaan esittänyt muun muassa, että valitus tulee hylätä. Kuten meluselvityksessä on todettu, luvanhakijan toiminnasta ei aiheudu yksin eikä yhdessä muiden toimijoiden kanssa raja-arvoja ylittävää melua lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Meluselvityksen on tehnyt ulkopuolinen kokenut meluasiantuntija, eivätkä asiantuntijoiden arviot ja lopputulokset riipu tilaajasta. Meluselvityksessä on huomioitu melun iskumaisuus ja kapeakaistaisuus olosuhteiden mukaisesti. Kiviainestoinnin melutasojen sekä toiminta-aikojen osalta noudatetaan Valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010). Melua on mitattu edellisen kerran vuonna 2018, jolloin kaikki toiminnot (murskauslaitos ja poraus) sijaitsivat maanpinnan tasossa ja tällöinkään mitatut melutasot eivät ylittäneet raja-arvoja. Tällä hetkellä murskauslaitos sijaitsee alhaalla louhoksessa ja sen aiheuttama melutaso ympäristöönsä on vuoden 2018 ajankohtaa pienempi. Tehdyt meluselvitykset ja mittaukset ovat riittäviä ja ne on suoritettu asianmukaisesti ulkopuolisten ammattilaisten toimesta.

Alueen eri toimijoiden toiminta-alueita ei voida käsitellä yhtenäisenä toimintana, eikä täten ympäristövaikutusten arviointimenettely eli YVA-menettely ole tarpeen. Luvanhakija on laatinut YVA:n alueen toiminnasta vuonna 2014 ja hakemuksen mukainen louhinta sekä murskaustoiminta kohdistuu YVA:n vaihtoehdon 2a mukaiselle alueelle. Tarvetta YVA:n uusimiselle ei ole. Toiminnasta aiheutuva pöly on karkeajakoista ja pölyäminen kohdistuu pääosin toiminta-alueelle. Alueen työskentelyolosuhteiden edellyttämä pölyntorjunta on riittävää pölypitoisuuksien raja-arvojen saavuttamiseksi ympäristössä. Toiminnasta ei aiheudu hajuhaittoja tai haitallisia vaikutuksia tuotantoeläimille.

Valittaja on vastaselityksessään esittänyt muun muassa, että muualta tuodun kiviaineksen murskaus uutena toimintana tekee toiminnasta teollista ja lisää raskasta liikennettä. Alueen toimijoilla on yhteinen infrastruktuuri, mikä tukee vaatimusta YVAn tarpeesta. Toiminta-alue on vanhojen kyläteiden päässä ja alueelle ajetaan kyltien läpi, jopa yli sata kuorma- tai rekka-autoa päivässä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettavia oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan tässä laissa tarkoitetaan *ympäristön pilaantumisella* sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa: a) terveyshaittaa; b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille; c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista; d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä; f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Samana pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus; 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset 1) päästöistä, päästöarvoja-arvoista, päästöjen

ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista, 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä, 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä, 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista ja 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaan tätä lakia ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan liitteessä 1.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Saman pykälän 3 momentin mukaan päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään liitteessä 2.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 11 §:n 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen.

Edellä mainitun liitteen 1 hankeluettelon kohdan 2b) mukaan kiven, soran tai hiekan otto arvioidaan arviointimenettelyssä, kun ottamisalueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria, tai irrotettavan aineksen kokonaismäärä on vähintään 550 000 tonnia vuodessa.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (jäljempänä Murausasetus) 1 §:n mukaan tässä asetuksessa säädetään kivenlouhimon, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Saman asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Saman asetuksen 8 §:n 1 momentin mukaan jos toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteista on alle 500 metriä, ei murskaamista, poraamista, rikutusta tai räjäytyksiä eikä kuormauksia tai kuljetuksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä, vaan: 1) murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana; 2) poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana; 3) rikutus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; 4) räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja 5) kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.

Melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen 2 §:n 1 momentin mukaan asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB.

Asiassa saatu selvitys

Valituksenalaisella päätöksellä NCC Industry Oy:lle on myönnetty ympäristölupa kallion louhintaan ja murskaukseen, muualta tuotavan maa-aineksen murskaukseen sekä kiviaineksen, pintamaiden ja kaivannaisjätteiden väliaikaiselle varastoinnille kiinteistöllä Heikkilä 704-403-1-67. Yhtiöllä on samalla kiinteistöllä lainvoimaiset ympäristöluvut betoniasemalle ja ylijäämämaiden läjitykselle sekä maa-ainelain mukainen lupa maa-ainesten ottamiseen ja kallion louhintaan. Aikaisempi ympäristölupa louhintaan ja murskaukseen on ollut voimassa 31.12.2021 saakka. Toiminta-alueen pinta-ala on noin 22 ha.

Toiminta-alue on merkitty maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Ruskon kunnan yleiskaavassa toiminta-alue sijaitsee pääasiallisesti maa-ainesten ottoalueella (EO) ja osin maa- ja metsätalousalueella (M). Maa-ainesten ottoalue sijoittuu kokonaisuudessaan maa-ainesten ottamisalueeksi (EO) merkitylle alueelle. Ympäristölupapäätöksen mukaan toiminta-alue ympäristöineen on maisemakovaltaan ja luonnonarvoiltaan tavanomainen ja sen lähiympäristö ei ole luonnontilainen.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) on tehty Turun seudun kierrätysterminaalihankkeeseen liittyen vuonna 2014. Hakemuksen mukainen toiminta kohdistuu YVA:n vaihtoehdon 2a mukaiselle alueelle.

Murskaustoimintaa tapahtuu jaksottaisesti kalliokiviaineksen louhinnan yhteydessä riippuen murskattavan aineksen määrästä ja kiviaineksen kysynnästä. Murskauslaitos on toiminnassa 6–12 kk/a. Murskaus ja rikotus tapahtuvat louhosten pohjatasolla louhintarintauksen suojassa. Muualta tuotava kiviaines sisältyy vuosittain tuotettavaan kiviainesmäärään, joka on vuosittain enintään 330 000 t.

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat toiminta-alueen itäpuolella noin 300 metrin etäisyydellä. Koillisessa lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat noin 500 metrin etäisyydellä ja Hujalan kylämaisempi asutus reilun 700 metrin etäisyydellä. Maskun Kajamon asuinalue sijaitsee noin 700 metriä toiminta-alueesta länteen.

Toiminta-alueen kiinteistöllä harjoitetaan myös sikalatoimintaa. Lähialueella kiinteistöllä 704-403-4-35 toimii rakennusjätteen kierrätysyritys, joka muun muassa murskaa betonia. Kiinteistöillä 704-403-4-46 ja 704-403-4-45 harjoitetaan kalliokiviaineksen louhintaa ja murskausta. Lisäksi kiinteistöllä 704-403-4-46 otetaan vastaan pilaantumattomia ylijäämämaita.

Liikenne toiminta-alueelle kulkee Hujalantieltä. Hujalantieltä ottoalueelle johtavan tieosuus on asfaltoitu. Alueen sisäiset työmaatiet ovat murskepintaisia. Laitoksen toiminnasta aiheutuu 50–80 raskaan liikenteen käyntiä toiminta-alueella vuorokaudessa.

Ympäristömeluselvityksen (10.1.2019, Promethor, [REDACTED], Palovuoren Kivi Oy, NCC Industry Oy ja Terrawise Oy) mukaan Ruskon Hujalan alueella on NCC Industry Oy:n kiviaineksen louhinta- ja murskaustoimintaa sekä Terrawise Oy:n betonin kierrätystoimintaa. Lisäksi Palovuoren Kivi Oy on louhinut alueella vähäisessä määrin kiviainesta ja louhinta- ja murskaustoimintaa on tarkoitus jatkaa. [REDACTED] on hakenut lupaa kiviaineksen louhinta- ja murskaustoiminnalle sekä pilaantumattomien maiden vastaanottotoiminnalle. Meluselvityksessä on tarkasteltu toimijoiden aiheuttamaa yhteismelua toiminnan eri vaiheissa. Laskennallisen mallinnuksen tuloksena saatuja melutasoja on verrattu valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 annettuihin melutason raja-arvoihin. Ympäristön rakennusten korkeutena on käytetty viisi metriä maan pinnasta.

Melulaskennan tuloksiin ei ole tehty iskumaisen ja kapeakaistaisen melun korjausta +5 dB, koska melun ei ole arvioitu olevan ympäristössä iskumaista tai kapeakaistaista.

NCC Industry Oy:n osalta meluselvityksessä on käytetty lähtötietona arviolta noin 85 kuljetusta toimintapäivänä. Kuljetuksista arvioidaan suuntautuvan puolet Hujalantieltä länteen ja puolet itään. Kuljetukset ajoittuvat pääosin kello 7–22 väliselle ajalle, yöaikaan on arvioitu ajettavan viisi kuljetusta vuorokaudessa. Hujalantien keskimääräinen arkiliikennemäärä Hujalan ja

Kajamon taajamien välillä on 1 161 ajoneuvoa, joista raskaita ajoneuvoja noin 3,9 % eli päiväsaikaan noin 3 raskasta ajoneuvoa tunnissa kokonaisajoneuvomäärän ollessa noin 70.

Maantien päiväajan keskiäänitason 55 dB(A) alue rajoittuu käytännössä tiealueeseen tai sen läheisyyteen. Tarkastelualueella liikenteen melu alitti 55 dB(A) kaikkien asuinrakennusten piha-alueella oleellisilta osin. Taajamien alueella muutamat asuinrakennukset sijaitsevat hyvin lähellä tiealuetta ja tästä johtuen muutamilla rakennuksilla päiväajan keskiäänitason 55 dB(A):n alue ulottuu muutamien rakennusten tien puoleisille piha-alueille.

Meluselvityksen laskennan perusteella Hujalan alueen kaikkien toimijoiden yhdessä aiheuttama päiväajan keskiäänitaso alittaa toiminnan kaikissa vaiheissa asuinrakennuksilla raja-arvon 55 dB(A). Melu asuinrakennuksilla on suurimmillaan vähäisesti yli 50 dB(A).

Meluselvityksessä on NCC Industry Oy:n osalta todettu, että murskaus sijaitsee kaikissa tarkastelluissa vaiheissa louhoksen pohjatasolla hyvin louhintarintausten suojassa. Tästä johtuen murskauksesta aiheutuva melutaso ympäristön asuinrakennuksilla on pieni.

Turun ammattikorkeakoulu on tehnyt melutason mittauksia murskaamon läheisillä piha-alueilla (raportti 1.11.2018). Hujalan kivimurskaamossa oli mittauksen aikana käynnissä murskauslaitos ja kallion porausta. Ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 mukaan määritetty murskaamon sekä taustamelun yhdessä aiheuttamat A-painotetut äänitasot 45 dB ja 48 dB eivät ylittäneet valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia melutason päiväajan ohjearvoja lähellä sijaitsevien asuinrakennusten pihilla.

Oikeudellinen arviointi

Kaavoitus ja toiminnan sijoittuminen

Alue on merkitty maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Ruskon kunnan yleiskaavassa toiminta-alue sijaitsee pääasiallisesti maa-ainesten ottoalueella (EO) ja osin maa- ja metsätalousalueella (M). Maa-ainesten ottoalue sijoittuu kokonaisuudessaan maa-ainesten ottamisalueeksi (EO) merkitylle alueelle. Hallinto-oikeus toteaa, että yleiskaavan M-aluetta koskeva kaavamääräys voi mahdollistaa alueelle sijoitettavaksi myös muuta kuin alueen pääkäyttötarkoituksen mukaista perinteistä maa- ja metsätaloustoimintaa vaikeuttamatta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Ottaen lisäksi huomioon, että nykyinen toiminnan sijoituspaikka on hyväksytty laitoksen aikaisemmassa ympäristöluvassa, hallinto-oikeus katsoo, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen ja on kaavan mukaista EO-merkityllä alueella, eikä kaavoitus näin ollen ole luvan myöntämisen esteenä. Ympäristönsuojelulain 11 § ei ole esteenä toiminnan sijoittumiselle nykyiselle toimintapaikalleen ottaen huomioon myös asutuksen sijainti.

Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, että asiassa sovellettava ympäristönsuojelulaki ei sisällä säännöksiä kaavojen muuttamisesta, eikä ympäristölupaa tai sitä koskevan valituksen yhteydessä ole mahdollista käsitellä kaavoituksen muuttamista.

Melu, pöly, värinä ja hajuhaitat

Asiassa saatu selvitys -kohdassa mainittujen meluselvityksen ja melumittauksen mukaan NCC Industry Oy:n toiminnasta aiheutuva melu alittaa Muraus-asetuksen 7 §:ssä tarkoitetut ohjearvot lähimmillä häiriintyvillä asuinrakennuksilla. Meluselvityksen laskennan perusteella Hujalan alueen kaikkien toimijoiden yhdessä aiheuttama päiväajan keskiäänitaso alittaa toiminnan kaikissa vaiheissa asuinrakennuksilla raja-arvon 55 dB(A). Mallinnuksessa on käytetty yleisesti käytössä olevaa tunnettua laskentaohjelmaa ja käytettävät laskentaparametrit on esitetty riittävällä tasolla. Laskennan tarkoituksena on kuvata luvan mukaisen toiminnan aiheuttamaa tilannetta, joten melua aiheuttavien laitteiden todellisia toiminta-aikoja on tarpeen käyttää. Etäisyydet lähimpiin häiriintyviin kohteisiin ja toimintojen sijoittuminen alueella huomioon ottaen iskumaisuus on voitu jättää pois laskennasta. Mallinnuksessa käytetty 2 metrin laskentakorkeus on tavanomainen ja hyväksyttävä. Leviämiskuvien rajausta 2 kilometrin säteelle voidaan pitää hieman pienenä tarkasteltaessa meluselvityksen liitteissä esitettyjä 45 dB:n leviämialueita, mutta riittävänä tässä tilanteessa, koska alueella ei ole loma-asutuskeskittymää. Hallinto-oikeus pitää selvityksiä luotettavina ja riittävinä.

Lupamääräyksessä 3 on rajoitettu toiminta-aikoja osin Muraus-asetuksen vähimmäisvaatimuksia tiukemmin meluhaittojen vähentämiseksi. Melu-, pöly- ja värinähaittojen vähentämiseksi on annettu myös lupamääräykset 5–10 ja 17. Hallinto-oikeus pitää melusta, pölystä ja värinästä sekä toiminta-ajoista annettuja lupamääräyksiä ennalta arvioiden riittävinä ottaen huomioon toiminnan laatu ja laajuus sekä etäisyydet lähimpiin häiriintyviin kohteisiin ja näiden kohteiden laatu. Toiminnasta ei aiheudu hajuhaittoja.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Valituksenalainen päätös koskee ympäristölupaa kallion louhintaan ja murskaukseen, muualta tuotavan maa-aineksen murskaukseen sekä kiviaineksen, pintamaiden ja kaivannaisjätteiden väliaikaiseen varastointiin. Päätös ei koske ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki) liitteen 1 kohdan 2b) mukaista kiven, soran tai hiekan ottoa. Erillinen maa-aineslupa koskee kallion louhintaa 12 ha:n alueella. Maa-aineslupa on tullut lainvoimaiseksi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 19.8.2014 taltionumero 2435. Valituksenalaisen päätöksen mukainen toiminta ei vaadi ympäristövaikutusten arviointimenettelyä YVA-lain 3 §:n 1 momentissa mainitun liitteen 1 nojalla.

Hakemuksen mukaiset toiminnat ovat olleet mukana osana laajempaa hankekokonaisuutta Turun seudulle rakennettavaa kierrätysterminaalihanketta koskevassa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä vuonna 2014. Asiassa

saadun selvityksen mukaan nyt kyse ei ole myöskään YVA-lain 3 §:n 2 momentin mukaisesta yksittäistapauksesta, jossa hanke todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Edellä esitetyn sekä toiminnan laadun ja laajuuden perusteella hallinto-oikeus katsoo, että valituksenalaista päätöstä ei ole syytä kumota sillä valituksessa esitetyllä perusteella, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ole suoritettu.

Muut valitusperusteet

Asiassa saadun selvityksen mukaan kyseisellä kiinteistöllä on harjoitettu vastaavaa toimintaa jo aikaisemminkin eikä toiminta-alue ole luonnontilainen. Hallinto-oikeus katsoo, etteivät luonto- tai maisema-arvot ole asiassa saadun selvityksen ja karttatarkastelun perusteella luvan myöntämisen esteenä.

Ympäristölupaharkintaan ei lähtökohtaisesti kuulu liikenteen yleisten ympäristöhaittojen huomioon ottaminen alueella, joka ei kuulu suoranaisesti toiminnanharjoittajan vastuulle. Lupaharkinnassa tapauskohtaisesti arvioidaan, aiheutuuko hakemuksen mukaisesta toiminnasta lähialueen liikenteen lisäys mukaan lukien ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa taikka naapureille kohtuutonta räsytystä. Liikenteestä aiheutuva melu ja pöly ovat edellä mainituilta osin ympäristöluvan yhteydessä arvioitavia seikkoja. Kysymyksessä oleva toiminta ei liikenne mukaan lukien aiheuta sellaista pilaantumista, että sitä olisi syytä rajoittaa liikenteestä aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi. Liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat eivät kuulu ympäristölupa-asian yhteydessä käsiteltäviin asioihin.

Hallinto-oikeus arvioi erityisesti hakemukseen liitetyn meluselvityksen perusteella, että toiminnasta ei sen laatu ja laajuus huomioon ottaen ennalta arvioiden aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa myöskään eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsytystä. Luvan myöntämisen edellytyksiä ei ole syytä arvioida toisin myöskään valituksessa sikalan osalta esitetyn perusteella.

Ympäristölupaa koskevan valitusasian yhteydessä hallinto-oikeudessa ei voida käsitellä ympäristöluvan valvontaan liittyviä kysymyksiä.

Johtopäätös

Hallinto-oikeus katsoo, ettei rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöstä ole syytä valituksessa esitettyjen seikkojen johdosta kumota eikä päätöksen lupamääräyksiä muuttaa.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Ruskon kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli **viimeistään 15.5.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Riitta Riihimäki ja Annukka Lagerstam sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Saara Juopperi. Asian on esitellyt Annukka Lagerstam.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu	Ruskon Omakotiyhdistys ry, oikeudenkäyntimaksu 270 euroa Osoite: [REDACTED] (<i>Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.</i>)
Jäljennös maksutta	NCC Industry Oy Ruskon kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta Ruskon kunnan terveydensuojeluviranomainen / Raision kaupungin terveysvalvontajaosto Ruskon kunnanhallitus Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Liikenne ja infrastruktuuri Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Ympäristölupavastuualue Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>